

REFUGIUM

**Noodfonds
Vluchtelingen
Zeeland**

JAARVERSLAG 2022

Inleiding

In dit jaarverslag van de Stichting Noodfonds Vluchtelingen Zeeland, handelende onder de naam "Refugium" leest u hoe het Refugium in 2022 is vergaan. Dit jaarverslag is in eerste instantie bedoeld voor sponsors, donateurs, VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland, regio Zeeland (bestuur en medewerkers), maar kan daarnaast ook interessant zijn voor vluchtelingen in Zeeland en andere belangstellenden.

Ontstaan Refugium

In het verleden hadden de lokale organisaties van VluchtelingenWerk in Zeeland eigen geldpotjes voor bijzondere situaties en gevallen. Deze waren gevuld met onder meer kerkelijke donaties en opbrengsten van eigen wervingsacties bij serviceclubs, bedrijven en scholen. Na de fusie van de lokale Zeeuwse organisaties tot één organisatie VluchtelingenWerk Zeeland werden deze potjes geormerkt ondergebracht en bijgehouden in de centrale boekhouding. Daarmee werden ze ook ondergeschikt aan de financiële toekomst van VluchtelingenWerk Zeeland. Nieuwe wervingsacties en het bijhouden van geormerkte dotaties en onttrekkingen per locatie bleken tijdrovend. Vrijwilligers vinden om dergelijke activiteiten te willen uitvoeren, bleek lastig te zijn. Grotere wervingsacties, provinciebreed bijvoorbeeld, gebeurden nog niet.

De oprichters van Refugium wilden een onafhankelijk noodfonds opzetten waarmee voor de hele provincie in één administratie kon worden gewerkt. VluchtelingenWerk Zeeland, de rechtsvoorganger van VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland, regio Zeeland, stond achter die opzet en bracht per 1 januari 2014 de lokale gelden in de nieuwe stichting in. Er werden afspraken gemaakt over aanvraagprocedures en bestedingsdoelen.

Refugium was daarmee een feit geworden.

Doel en werkwijze

Refugium is een noodfonds (stichting) met als doel vluchtelingen die cliënt zijn van VluchtelingenWerk Zuidwest Nederland, regio Zeeland (hierna ook: VWZ), te ondersteunen:

- In situaties waarin noodzakelijke kosten ontstaan in het kader van een verblijfsprocedure en gezinshereniging,
- Als er sprake is van een humanitaire noodsituatie van een uitgeprocedeerde asielzoeker en als een nieuwe verblijfsaanvraag reëel uitzicht biedt op het alsnog krijgen van een verblijfsstatus (asiel of regulier),
- Met kleine uitgaven in situaties waarin medewerkers en/of vrijwilligers van VWZ ondersteuning noodzakelijk vinden.

Refugium ondersteunt mensen met een lening of een gift.

Met ingang van 2016 valt de gemeente Goeree-Overflakkee (Zuid-Holland) ook onder het werkingsgebied van de regio Zeeland van VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland. Sindsdien kunnen ook vluchtelingen die wonen in de gemeente Goeree-Overflakkee en die daar cliënt zijn van VWZ bij Refugium om steun vragen.

Enkele gemeenten in Zeeland werken niet of niet langer samen met VWZ voor de begeleiding van vluchtelingen. In die gemeenten verblijvende vluchtelingen hadden daardoor niet de mogelijkheid om als cliënt van VWZ een verzoek om steun bij Refugium in te dienen.

Refugium heeft sinds 2021 enkele aanvragen ontvangen zonder tussenkomst van VWZ vanuit een gemeente waar medewerkers en vrijwilligers van de betreffende gemeente de begeleiding van vluchtelingen verzorgen. Refugium heeft in principe besloten dergelijke aanvragen onder bepaalde voorwaarden ook in behandeling te nemen. De achterliggende gedachte daarvoor is dat de doelstelling van Refugium (èn van VWZ) in de eerste plaats het steunen van vluchtelingen is en dat vluchtelingen in ons werkingsgebied niet de mogelijkheid van steun van Refugium ontzegd mag worden omdat een gemeente voor de begeleiding van vluchtelingen niet samenwerkt met VWZ. Ook in 2022 heeft Refugium weer aanvragen van vluchtelingen uit deze gemeente gehonoreerd.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit vier personen, te weten,

R.W. (Willem) van Voorst Vader, voorzitter

P.C.T. (Petra) Elbertsen, penningmeester

G.M. (Gabriëlle) Bertels, secretaris

J.M. (Jacomien) Bins-Scheffer, bestuurslid PR & communicatie.

Het bestuur verricht zijn werkzaamheden op vrijwillige basis en ontvangt ten hoogste een onkostenvergoeding. Hiervan is in het verslagjaar geen gebruik gemaakt.

Het bestuur is in het verslagjaar, mede door beperkende maatregelen als gevolg van de Coronapandemie in de eerste helft van het jaar, éénmaal bij een geweest. Gedurende het gehele jaar was er naar aanleiding van lopende aanvragen intensief - regelmatig ook dagelijks - overleg per e-mail tussen de bestuursleden.

Website

Het bestuur heeft de website (www.refugium.nl) gelanceerd in januari 2014. Daarop zijn onder meer te vinden het aanvraagformulier en het Reglement aanvraagprocedure, waarin de criteria zijn vermeld waaraan een aanvraag moet voldoen.

In 2022 werd de website geactualiseerd en werden diverse berichten geplaatst.

ANBI-Status

Refugium heeft sinds juli 2015 de status van **Algemeen Nut Beogende Instelling** van de belastingdienst. Dat maakt het doen van donaties fiscaal aantrekkelijk.

Refugium streeft een transparante werkwijze na. Dit jaarverslag en de hierin begrepen financiële verantwoording worden op de website gepubliceerd.

Aanvragen in 2022

- algemeen

In 2022 heeft Refugium 52 verzoeken om financiële steun ontvangen.

Ook in 2022 is het gelukt om de gemiddelde tijd benodigd voor het beslissen op een aanvraag beperkt te houden tot maximaal twee weken. Deze korte beslistijd is mede te danken aan de accurate en volledige aanlevering van het aanvraagformulier en de gevraagde bijlagen door de medewerkers en vrijwilligers van VWZ of de gemeente. Daardoor beschikte Refugium in de meeste gevallen direct over alle benodigde gegevens voor het nemen van een afgewogen en zorgvuldige beslissing.

Refugium handelt met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens overeenkomstig de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Refugium behandelt steeds alle verstrekte gegevens vertrouwelijk en gebruikt deze gegevens uitsluitend voor de beoordeling van de aanvraag.

Refugium gaat bij de beoordeling van de aanvragen zo veel mogelijk “consistent” te werk, zowel wat betreft de toewijzing als de afwijzing van aanvragen. Als privaat noodfonds ziet Refugium echter in voorkomend geval ook ruimte om als sprake is van een (bijzonder) schrijnende situatie ten voordele van een betrokkene van die consistentie af te wijken of bij hoge uitzondering in afwijking van de strikte toekenningscriteria toch een tegemoetkoming in kosten te verlenen.

- gezinshereniging

48 van de 52 aanvragen betroffen verzoeken van vluchtelingen aan wie een verblijfsvergunning asiel is verleend (statushouders) voor een bijdrage in de kosten van gezinshereniging, met name de kosten van vliegtickets voor nareizende gezinsleden.

Bij de oprichting van Refugium in 2014 werd met het toenmalige VluchtelingenWerk Zeeland afgesproken de toekenning van ondersteuningsaanvragen voor gezinshereniging allereerst ten laste te brengen van het Vluchtelingenfonds Gezinshereniging van VluchtelingenWerk (hierna: het VluchtelingenFonds). Voor zover het VluchtelingenFonds niet in de ondersteuningsaanvragen voorziet, kan sindsdien een aanvraag ingediend worden bij Refugium. Deze werkwijze werd ook in 2022 voortgezet.

Tot 14 juni 2022 hanteerde het VluchtelingenFonds bij de vergoeding van kosten van gezinshereniging een drempel van € 1000,-. Vanaf 14 juni 2022 werd dit drempelbedrag verlaagd naar € 750,-. Dat betekent dat de ticketkosten voor gezinshereniging boven genoemde bedragen worden vergoed door het VluchtelingenFonds, de eerste € 1000,- respectievelijk € 750,- komen ten laste van de aanvrager. Voor die ten laste van de aanvrager blijvende kosten dient men in de regel een aanvraag in bij Refugium.

Sinds 2017 vraagt Refugium bij elke aanvraag een eigen bijdrage van € 250,-. Wegens de in 2022 als gevolg van - onder meer - de oorlog in Oekraïne toegenomen kosten van levensonderhoud heeft Refugium de eigen bijdrage per 15 juli 2022 verlaagd naar € 200,-. Ten einde prudent te blijven omgaan met de beschikbare fondsen is, zoals ook op de website in de toekenningscriteria is vermeld, het maximum toekenningsbedrag gehandhaafd op € 1000,-. Met de verlangde eigen bijdrage was de toekenning in de praktijk maximaal € 750,- en vanaf 15 juli 2022 € 800,-. Refugium denkt hiermee een eenduidig en rechtvaardig beleid te voeren ten aanzien van de aanvragen.

In enkele gevallen en bij hoge uitzondering is aanleiding gezien om op grond van een bijzondere hardheid de eigen bijdrage kwijt te schelden. Overigens bleef ook de mogelijkheid gehandhaafd in uitzonderingsgevallen bij bijzondere nood een hoger bedrag toe te kennen dan het maximum van € 1000,-.

In 2022 is de in 2021 in het leven geroepen “tijdelijke regeling extra kosten wegens maatregelen Covid-19 pandemie” gehandhaafd. Op grond hiervan kan als tegemoetkoming in noodzakelijke extra kosten wegens de maatregelen in het kader van de Covid-19 pandemie, zoals het ondergaan van een Covidtest door nareizende gezinsleden in het kader van gezinshereniging, een maximumbedrag van € 50,- per persoon gevraagd worden. In de praktijk heeft dit geleid tot het verlenen van extra vergoedingen voor het ondergaan van een Covidtest ten behoeve van het reizen.

47 van de 48 aanvragen voor de kosten van gezinshereniging werden toegewezen, één aanvraag is hangende de procedure komen te vervallen. Hierdoor zijn 145 kinderen en 46 volwassenen weer met hun vader en/of moeder, man of vrouw herenigd. Het gemiddeld toegekende bedrag per aanvraag was € 497,- (de toegekende bedragen varieerden van € 110,- tot € 1036,-).

- overige aanvragen

Van de overige vier aanvragen is er één vervallen. Twee aanvragen betroffen een bijdrage in legeskosten voor een verblijfsvergunning op de grond humanitair tijdelijk respectievelijk op de grond uitoefening privéleven als bedoeld in artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). Het derde verzoek betrof een bijdrage in de kosten van DNA-onderzoek ten behoeve van gezinshereniging.

Sponsoring

Refugium heeft in 2022 van diverse kerkelijke gemeenten donaties ontvangen. Daarnaast waren er donateurs, die hun giften via VWZ aan Refugium ten goede lieten komen. Er is verder onderzocht welke fondsen kunnen worden verzocht om Refugium te subsidiëren. De teamleiders van VWZ en de bestuursleden van Refugium hebben potentiële donateurs in de regio attent gemaakt op de mogelijkheden voor giften aan Refugium. In dat kader hebben bestuursleden gelobbyd, genetwerkt, en informatie over Refugium gegeven.

Voor zover de contactgegevens van donateurs bekend waren, werd per e-mail een bedankbrief voor hun donatie gezonden. Tevens is het jaarverslag aan de donateurs toegezonden.

Financiën 2022

- inkomsten

Het beginsaldo 2022 bedroeg € 143.136,07. Refugium heeft in 2022 € 2.879,00,- aan baten ontvangen. De baten bestonden vrijwel volledig uit donaties.

- kosten

De kosten van Refugium bedroegen in 2022 € 27.109,49.

Daarvan is € 26.525,00 uitgekeerd als gift op basis van een aanvraag bij het fonds. De overige kosten betreffen bankkosten en bureaunkosten bestuur (o.a. website).

Het batig saldo aan het einde van 2022 bedroeg €118.905,58. Gegeven het ontbreken van positieve rente en nog bestaande negatieve rente op een spaarrekening blijft het batig saldo over 2022 beschikbaar op de rekening courant. Op de rekening courant is in 2022 € 19,93 aan negatieve rente betaald (onderdeel van de post bankkosten).

Financieel jaaroverzicht 2022

<i>beginsaldo 01-01-2022</i>	<i>143.136,07</i>		
		KOSTEN	BATEN
bureaunkosten bestuur		298,44	
bankkosten		286,05	
aanvragen fonds		26.525,00	
aanvragen fonds NH		0,00	
uitgaven locaties VWZ		0,00	
tegenboeking donaties		0,00	
		<u>27.109,49</u>	
tussentijdse verrekening VWZ			0,00
donaties			1.775,00
teruggave aanvragen			1.104,00
teruggave locaties			<u>0,00</u>
			<u>2.879,00</u>
<i>saldo 31-12-2022</i>	<i>118.905,58</i>		

Doelen 2023

De gemeenten in Nederland moeten in de eerste helft van 2023 in de huisvesting van 21.200 statushouders voorzien (bekendmaking van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid in Staatscourant 26028 van 30 september 2022). Deze taakstelling is berekend aan de hand van het aantal statushouders dat op 1 juli 2022 in de asielopvang verbleef, de taakstelling voor 2022-II en de achterstanden op eerdere taakstellingen, en de verwachting van het nieuwe aantal personen dat een verblijfsvergunning ontvangt in de periode 1 juli 2022 t/m 31 maart 2023. Naar verwachting van de staatssecretaris zal de taakstelling voor huisvesting in de tweede helft van 2023 15.250 bedragen. Deze aantallen liggen aanzienlijk hoger dan de taakstelling voor 2022.

Gelet hierop en de ervaring sinds haar oprichting verwacht de stichting Refugium in 2023 een (aanzienlijke) toename van het aantal aanvragen van statushouders voor de kosten van gezinshereniging ten opzichte van 2022.

Uit de aanhoudende hoeveelheid aanvragen blijkt dat vluchtelingen hun weg naar Refugium weten te vinden. Refugium heeft de afgelopen jaren bewezen dat zij voorziet in een behoefte. In deze tijd van toenemend individualisme en economische afwegingen probeert zij enige menselijke waardigheid te bevorderen.

De huidige financiële toestand van Refugium is, mede dankzij een grote gift van een particulier fonds eind 2021, niet zorgelijk. Echter om ook in de komende jaren ons werk te kunnen blijven doen, blijven donaties nodig in dezelfde omvang als de uitgaven. Stichting Refugium hoopt ook in 2023 voor de toekomst weer voldoende fondsen te kunnen verwerven.